

Fertilitenin Korunmasında Kendi Kendine Testis Muayenesi: Olgu Sunumu

Self Examination of Testes for Protection of Fertility: Case Report

Tülin Yıldız¹, Ebru Yeşildağ²

¹Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

²Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

Özet

Çocukluk çağında testis sorunları ile yaygın olarak karşılaşmaktadır. Bu sorunlar doğumsal olabileceği gibi sonradan da oluşabilmektedir. Bu sorunlardan birisi de varikoseldir. Varikozel erken dönemde tanılabilirse, infertilite açısından riskler azaltılmış olacaktır. Bu yazıda testisinde kendi fark ettiği sertlik nedeniyle hastaneye getirilen, varikozel tanısı alan on yaşında bir erkek çocuk sunulmuş; ebeveynlerde çocukluk çağında testiste oluşabilecek değişimler ve kendi kendine testis muayenesinin önemi konusunda farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: testis, muayene, çocuk, varikozel

Abstract

The testicular pathologies are detected commonly during childhood. These can be either congenital or acquired. One of them is varicocele. If varicocele is diagnosed earlier, the risk of infertility should be decreased. Herein, a ten year old boy who was diagnosed to have varicocele after his admittance to hospital due to his feeling of hardness in the testicle. The aim of the article is to create an awareness of childhood testicular pathologies in parents and also to state the importance of self testicular examination.

Key words: testis, examination, children, varicocele

Giriş

Varikozel erkeklerde infertilitenin en sık nedenleri arasında bulunmakta, ancak aynı zamanda da infertilitenin önlebilen bir nedeni olarak da görülmektedir¹. Bu, halk arasında bilinen ve uzun süre ayakta durmakla ilişkili varislerle aynıdır. Varikozel 10 yaşın altındaki erkek çocuklarda daha az rastlanırken, ergenlik başında daha sık görülmeye başlar. Anatomik yapı nedeniyle varikozel solda sağa oranla daha fazla saptanmaktadır²⁻⁴.

Testisle ilgili hastalıkların tespitinde, kendi kendine testis muayenesi (KKTm) çok kolay ve etkili bir yöntemdir. KKTm testis anormalliklerini saptamada etkili bir metottur.

Amerika Tıp Derneği (The American Medical Association) ve Amerika Üroloji Derneği (The American Urological Association) KKTm eğitimlerinin yapılması gerekliliğini vurgulamaktadırlar⁵⁻⁷. Varikozel erken dönemde tanıldığında, infertilite açısından da önlemler alınmış olacaktır. Erken tanı açısından bireylerin bilinçli olması ve kendi kendine testis muayenesini (KKTm) yapması önemlidir^{2,6-8}.

Olgu Sunumu

10 yaşında erkek hasta, testiste bir sertliğin ele gelmesi şikayeti ile kliniğe getirildi. Hastada ağrı, sızlama gibi başka bir yakınma yoktu.

Corresponding Author / Sorumlu Yazar:

Dr. Tülin YILDIZ
Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu
Cerrahi Hemşireliği Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye
Tel: 0 282 2503102
E-mail: tyildiz70@hotmail.com

Article History / Makale Geçmişi:

Date Received / Geliş Tarihi: 20.10.2014
Date Accepted / Kabul Tarihi: 23.10.2014

Fizik muayenede dışarıdan görünür bir yapı saptanmadı. İkinmayla sol skrotal bölgede hafif şişlik belirdi. Palpasyonla her iki testis boyutu eşit saptandı ve sol testis üzerinde variköz değişiklikler hafif olarak ele geldi. Yapılan USG incelemesinde sağ testis 10x16x7 mm, sol testis 11x16x7 mm saptandı. Solda pampiniform pleksus venleri istirahat halinde en geniş yerinde 2,5 mm olup, Valsalva sırasında 3 mm yi aşmaktadır. Belirgin reflü olmayan hastanın bulguları varikoselle uyumlu saptanmıştır. Her iki testis boyutlarının eşit ve normal olması, hastada şikayet oluşturmaması nedeniyle takip kararı alınmıştır.

Bir yıl sonra USG kontrolü yapılan hastanın sağ testis 17,5x9,3x9 mm, sol testis 19x13,1x10 mm ölçülmüş, boyutlar yaşına uygun bulunmuştur. Sol pampiniform pleksus venlerinin çapı 3,5 mm ölçülmüştür. Tablo 1'de ilk başvuruda ve 1 yıl sonra yapılan ultrasonografi sonuçları karşılaştırılmıştır. Bu süreç boyunca şikayeti olmayan, testis boyutunda küçülme saptanmayan hastada takip kararı alınmıştır.

Tablo 1: Ultrasonografi bulgularının karşılaştırılması

USG	I	II (1 yıl sonra)
Sağ testis	10x16x7 mm	17,5x9,3x9 mm
Sol testis	11x16x7 mm	19x13,1x10 mm
Valsalva sırasında sol pampiniform pleksus ven çapları	>3 mm	3,5 mm

Tartışma

Varikosel; pampiniform pleksus venlerinin anormal dilatasyonu olup, erkeklerde infertilitenin saptanabilen en sık sebebi olarak bilinmektedir. Çocuklarda nadir görülmesine rağmen, 10-19 yas grubunda görülme sıklığı %9-16 olarak bildirilmiştir^{1,2}.

Testisle ilgili hastalıkların tespitinde, kendi kendine testis muayenesi çok kolay ve etkili bir yöntemdir⁹. Ancak erkek üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada KKTM'nin nasıl ve ne zaman yapılması gerektiğinin bilinmediği belirlenmiştir¹⁰. Kadın üniversite öğrencileri ile yapılan bir başka çalışmada ise; öğrencilerin çoğunluğu kendi kendine meme muayenesini gerekli gördüklerini belirtmişlerdir¹¹. Erkek öğrencilerin çoğunluğunun KKTM'yi duymadıklarını belirtmesi, kadınlara meme muayenesi öğretildiği halde erkeklere testis muayenesinin daha az öğretildiğini düşündürmektedir. Oysa KKTM, testis anormalliklerini saptamada etkili bir metod olduğu unutulmamalıdır.

Çocukluk çağı ve adolesan yaş grubundaki varikosel olgularının çoğu asemptomatiktir. Genelde pediatri polikliniklerine başka bir sebeple başvuru anında fizik muayene ile tesadüfen saptanırlar^{3,7}. Testis gelişiminde kritik öneminden dolayı, fertilitenin korunması açısından ergenlik çağı varikoseli takip ve tedavisi gereken bir hastalıktır. Bu konuda gerekli eğitimlerin verilmesi, erken tanıda çok önemli olmaktadır^{1,2,5}.

Olgumuza; fizik muayene ve doppler ultrasonografi ile varikosel tanısı konuldu. Testis boyutlarında herhangi bir sorun saptanmadığı için takip önerildi.

Sonuç olarak; ebeveynler özellikle bebeklikten itibaren çocuklarında testis muayenesini yapabilmeli, adolesan dönemdeki çocuklarına testis muayenesini öğretmeli, infertilite açısından risk oluşturan durumlarda bebekleri/çocuklarını, mümkün olan en erken dönemde tedavi için sağlık kurumlarına getirmelidirler.

Kaynaklar

1. Geçit İ, Benli E, Güneş M, ve ark. Varikozel tanısında renkli doppler ultrasonografinin fizik muayeneye katkısının değerlendirilmesi, Tıp Araştırmaları Dergisi: 2011; 9 (3) : 180-184.
2. David A. Diamond, Patricio C. Gargollo, Anthony A. Caldamone. Current management principles for adolescent varicocele, Fertility and Sterility, 2011; 96(6):1294-98.
3. Özdemir K, Savaş Ç. Çocuklarda akut skrotal bulguların değerlendirilmesi. SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi, 2000; 7(4): 50-60.
4. Tekgul S, Riedmiller H, Gerharz E, et al. Varicocele in children and adolescents. In: Guidelines on paediatric urology. Guidelines on paediatric urology. Arnhem, The Netherlands: European Association of Urology, European Society for Paediatric Urology; 2009 p. 23-5.
5. Steinbrecher HA, Malone PS. Testicular problems in children, Paediatrics and Child Health, 2008; 18(6): 264-267.
6. Alexandra Kennett, Jonathan W Shaw, Paul D Woolley. Testicular self-examination amongst genitourinary medicine clinic attendees, Int J STD AIDS, 2014; 25: 844-850.
7. Pınar G, Öksüz E, Beder A, Özhan Elbaş N. Testis kanseri taramalarında Champion'un sağlık inanç modeli ölçeğinin Türkçe uyarlamasının güvenilirlik ve geçerliliği. Tıp Araştırmaları Dergisi: 2011 ; 9 (2) : 89-96.
8. Phillip Nasrallah, Giju Nair, Joseph Congeni, Cynthia L. Bennett, Daniel McMahon. Testicular Health Awareness In Pubertal Males, 2000; 164(3):1115-1117.
9. Göçgeldi E, Koçak N. Kendi kendine testis muayenesi konusunda genç erişkin erkeklere verilen eğitimin değerlendirilmesi. Gülhane Tıp Derg 2010; 52: 270-275.
10. Altinel B, Avcı İA. Üniversite Öğrencilerinin Testis Kanseri ve Kendi Kendine Testis Muayenesi Hakkındaki Bilgi, İnanç ve Uygulamaları, TAF Preventive Medicine Bulletin, 2013; 12(4): 365-370.
11. Dilek Kılıç, Rabia Sağlam, Özcan Kara. Üniversite Öğrencilerinde Meme Kanseri Farkındalığını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi, Meme Sağlığı Dergisi, 2009; 5(4): 195-199.